

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3958/2020
23.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Радиша Срејић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Светислав Величковић, адвокат из ..., и по противтужби тужене-противтужиље ББ, против тужиље-противтужене АА, ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужене-противтужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 519/19 од 04.02.2020. године, у седници одржаној дана 23.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене-противтужиље ББ из ..., изјављена против става трећег и четвртог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 519/19 од 04.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину П2 137/19 од 13.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд тужену обавезе да на име свог дела доприноса у њеном издржавању плаћа месечно износ од 18.000,00 динара, почев од 26.07.2018. године, као дана утужења, па убудуће, све док за то постоје законски услови, сваког 01.-05.-ог у месецу за текући месец, с тим да доспеле а неисплаћене рате исплати одједном, у укупном износу са законском затезном каматом почев од дана доспећа сваког појединачног месечног износа, па до дана његове коначне исплате, те да се утолико измени обавеза тужене у погледу издржавања тужиље, утврђено правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Неготину П2 68/13 од 23.12.2013. године, као неоснован. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужене-противтужиље, па је обавезана тужена-противтужиља да на име свог дела доприноса за издржавање тужиље-противтужене плаћа износ од 8.000,00 динара месечно, почев од 13.09.2019. године, као дана пресуђења, па убудуће, док за то постоје законски услови, те је утолико измењена пресуда Основног суда у Неготину П2 68/13 од 23.12.2013. године у ставу првом изреке, док је у преосталом делу наведена пресуда остала неизмењена. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси

своје трошкове поступка, с тим да се тужена-противтужиља ослобађа плаћања судских такси у овом спору.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 519/19 од 04.02.2020. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Неготину П2 137/19 од 13.09.2019. године и пресуђено тако што је, ставом другим изреке, одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужена обавезе да на име свог дела доприноса у њеном издржавању плаћа месечно износ од 18.000,00 динара, почев од 26.07.2018. године, као дана утужења, па убудуће, све док за то постоје законски услови, сваког 01-05.-ог у месецу за текући месец, с тим да доспеле а неисплаћене рате исплати одједном, у укупном износу са законском затезном каматом почев од дана доспећа сваког појединачног месечног износа, па до коначне исплате, те да се утолико измени обавеза тужене у погледу издржавања тужиље, утврђено правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Неготину П2 68/13 од 23.12.2013. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужене-противтужиље, којим је тражила да се обавезеа тужена-противтужиља да на име свог дела доприноса за издржавање тужиље-противтужене плаћа износ од 8.000,00 динара месечно, почев од 13.09.2019. године, као дана пресуђења, па убудуће, док за то постоје законски услови, те да се утолико измени пресуда Основног суда у Неготину П2 68/13 од 23.12.2013. године. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка, с тим да се тужена-противтужиља ослобађа плаћања судских такси у овом спору.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена-противтужиља је благовремено изјавила ревизију, у делу одлуке о противтужбеном захтеву, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду, у побијаном делу, на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју ревидент у ревизији указује, није разлог за изјављивање ревизије, сходно одредби члана 407. став 1. тачка 2. истога Закона. Неосновани су наводи ревизије о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, јер у поступку пред другостепеним судом није било битних повреда одредаба парничног поступка које би могле да утичу на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је рођена ... године, а тужена је њена мајка, која је правноснажном пресудом Основног суда у Неготину П2 68/13 од 23.12.2013. године, обавезана да на име свог дела доприноса за издржавање тада малолетне тужиље плаћа месечно износ од 11.000,00 динара, сваког 01.-10.-ог у месецу за текући месец, почев од 01.03.2013. године, па убудуће. У то време, тужиља је била ученица ... разреда средње школе, а сада је редован студент ... године интегрисаних академских студија ... факултета Универзитета у Почев од 01.10.2017. године станује у изнајмљеном стану у ..., за који плаћа закупнину која, заједно са трошковима

становања, износи око 160 евра месечно. Има обавезу да плаћа испите у износу од по 2.000,00 динара, купује уџбенике, атласе и осталу опрему, за шта месечно издваја око 100 евра. Радним данима се храни у студентској мензи и за исхрану плаћа 3.000,00 динара месечно, док викендом сама припрема храну, на шта потроши око 50 евра месечно. На одећу, обућу, шминку и средства за личну хигијену троши између 250-300 евра, а два пута месечно одлази аутобусом у ..., што кошта 1.500,00 динара. Корисник је породичне пензије коју је остварила након смрти оца и која износи око 10.000,00 динара месечно. Помажу јој баба и деда по оцу, који су пензионери, с тим што је баба, у међувремену, преминула. Њене основне месечне потребе износе око 24.000,00 динара, а обухватају исхрану, одећу и обућу, личну хигијену и основне потребе студирања. Тужена-противтужиља је 2015. године закључила брак са ВВ, са којим има заједничко дете, мал. ГГ, рођеног ... године. Запослена је у занатској радњи за ..., у којој остварује минималну месечну зараду. Њен супруг је незапослен, а у међувремену је оболео од карцинома коже, па му је забрањено излагање сунцу, због чега су његове могућности за стицање зараде смањене. Са супругом и сином живи у кући у ..., чији је власник њена свекрва. Не поседује непокретности на свом имену. У време када је донета ранија пресуда, такође је била запослена код истог послодавца и такође остваривала минималну зараду.

Код утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужене-противтужиље па је обавезао да на име свог дела доприноса за издржавање тужиље-противтужене плаћа износ од 8.000,00 динара месечно, почев од 13.09.2019. године, као дана пресуђења па убудуће и у том смислу одлучио да измени пресуду Основног суда у Неготину П2 68/13 од 23.12.2013. године, пошто је закључио да су могућности тужене-противтужиље веома скромне, јер приходима које остварује фактички подмирује само најосновније егзистенцијалне потребе, како своје тако и лица које има обавезу да издржава, због чега није у могућности да доприноси издржавању тужене-противтужиље износом већим од 8.000,00 динара месечно.

Другостепени суд је укинуо пресуду првостепеног суда и одбио као неоснован тужбени захтев тужене-противтужиље за смањење њеног доприноса издржавању тужиље-противтужене, пошто је закључио да, код чињенице да су се повећале основне месечне потребе тужиље-противтужене, али да тужена-противтужиља истовремено има обавезу издржавања још једног малолетног детета, у чијем издржавању учествује и други родитељ-отац, то тужена-противтужиља и даље има могућност да доприноси издржавању тужиље-противтужене досуђеним износом од 11.000,00 динара, а ради подмирења основних месечних потреба тужиље-противтужене.

Врховни касациони суд налази да је одлука другостепеног суда правилна.

Одредбом члана 164. Породичног закона, прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Пунолетно дете остварује издржавање под одређеним условима, прописаним одредбом члана 155. Породичног закона и то: ако је неспособно за рад, а нема довољно средстава за издржавање (став 1.); ако се редовно школује, има право на издржавање од родитеља сразмерно њиховим могућностима, најкасније до навршене 26 године живота

(став 2.); има право на издржавање од крвних сродника у правој усходној линији, сразмерно њиховим могућностима, ако родитељи нису живи или ако немају довољно средстава за издржавање (став 3.). Нема право на издржавање пунолетно дете ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеље, односно друге крвне сроднике, сходно одредби става 4.члана 155. Породичног закона.

Критеријуми за одређивање издржавања, прописани су одредбом члана 160. Породичног закона, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

При одлучивању о захтеву тужене-противтужиље за измену одлуке о износу њеног дела доприноса за издржавање тужиље-противтужене, другостепени суд је правилно закључио, имајући у виду све околности конкретног случаја, да су се промениле околности на основу којих је донета претходна одлука о издржавању тада мал.тужиље, која је сада студент и чије су потребе значајно увећане, у односу на време када је донета претходна одлука, а када је била ученица средње школе. Међутим, такође су се промениле околности и на страни тужене-противтужиље, јер она сада има обавезу издржавања још једног детета, које је малолетно, при чему је, у међувремену, повећан износ минималне зараде коју остварује тужена-противтужиља, а која је тада износила 18.000,00 динара.

Код таквог стања ствари, правилан је закључак другостепеног суда да тужена-противтужиља има могућност да доприноси издржавању тужиље-противтужене износом признатим пресудом Основног суда у Неготину П2 68/13 од 23.12.2013. године, од 11.000,00 динара месечно, а ради подмирења основних месечних потреба тужиље-противтужене, имајући у виду да она, на име породичне пензије након смрти оца остварује месечни износ од 10.000,00 динара.

Наводима ревизије тужене-противтужиље о томе да тужиља живи у заједничком домаћинству са дедом који остварује пензију и поседује непокретност, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Тужиља-противтужена је остварила право на породичну пензију иза смрти свог оца, а има живу мајку, тужену-противтужиљу која има средстава да доприноси њеном издржавању, што значи да тужиља-противтужена нема право на издржавање од других крвних сродника у правој усходној линији, па ни од деде.

Из наведених разлога, по оцени Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом тужене-противтужиље указује на погрешну примену материјалног права, због чега је, у смислу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић